

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

ROŚCISŁAWICE

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WRAZ Z TERENEM, NA KTÓRYM
ZNAJDUJE SIĘ ZNACZNA ILOŚĆ ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH

2. Czas powstania

1268 r.; XX w.

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat trzebnicki

Gmina Oborniki Śląskie

6. Współrzędne geograficzne

51°17'55" N 16°50'17" E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

3

granica historycznego układu ruralistycznego

obszar, na którym znajduje się znaczna ilość zabytków archeologicznych

rysunek w skali 1:5 000 w załączniku nr 1

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

1301 r. Rymenberg, Riemberg, 1343 r. Riemberg, 1346 r. Rimberg, 1361 r. Rymberg, w latach 1791 – 1945 Riemberg

Historia wsi:

Po raz pierwszy wzmiankowana w 1268 r. jako dobra księżnej Anny, wdowy po Henryku II, przekazane klasztorowi św. Klary we Wrocławiu. Następnie w 1301 r. wzmiankowana jako wieś o prawach sądowniczych księcia Henryka głogowskiego. W połowie XIV w. właścicielem dóbr jest rycerz Hermann z Rościszawic. W 1346 r. wymieniany jest pleban Johann, co pozwala potwierdzić obecność kościoła na tym terenie. W dokumentach z 1353 r. wieś liczy 40 domów, w tym 2 należą do parafii, stają się one własnością Gminy Wrocław aż do końca XVIII w. Ok 1550 r. gotycki kościół przejmują ewangelicy, poddając przebudowie. Obecny, mурowany konsekrowano w 1579 r., w 1606 r. dodając dominantę we wsi – wieżę. W 1613 r. właścicielem był Johann von Haunold, a w 1619 r. Johann Sigismund, XVIII w. wieś należała do kamery wrocławskiej wraz z przysiółkami i pobliskimi wzgórzami. Do majątku należała pobliska wieś Jary wraz z folwarkiem. W 1785 r. wymieniana się dwór jako siedzibę w stylu klasycystycznym. W miejscowości odnotowano liczbę 81 domów, zamieszkałych przez 467 osób. Ponadto znajdował się tu kościół, szkoła, budynki dworskie, folwark, karczma i młyn wodny. W 1845 r. miejscowość powiększyła się do 673 mieszkańców., powstała cegielnia, browar, 2 młyny wodne i 2 wiatraki. W skład dóbr Rościszawic zaliczano również wieś: Jäckel (19 domów, 90 mieszkańców), Hauffen (13 domów, 64 mieszkańców) i Voigtswalde (4 domy, 30 mieszkańców) oraz wzgórze Warteberg na południe od wsi. Majątek w zarządzie Gminy Wrocławia często oddawany był w dzierżawę. W księgach adresowych wymieniono następujących dzierżawców: Glofka w 1872r., Scholza w 1876r, w 1886 r. Kerbera, w 1894 r. Rothe , w 1917 i 1926 występuje nazwisko Schmidthals a w 1937r. Ernst Scherzer. W 1886 roku posiadłość liczyła 1202ha, w tym 260ha pól uprawnych, 82ha łąk, 32ha pastwisk, 798ha lasów, 12ha stawów, 18ha dróg i podwórz gospodarczych. W XX w. majątek stopniowo zwiększał się o znaczną powierzchnię, by w 1937 r. włości Rościszawice z folwarkami Jäckel, Vogtswalde i Hauffen liczyły 1372,4ha: 242,7ha pól uprawnych, 69,7ha łąk, 4ha pastwisk, 1,2ha stawu, 1003,4ha lasów, 9,3ha ogrodu, 42,1ha podwórz gospodarczych, dróg, nieużytków.

Zespół dworsko-folwarczny

Usytuowany w zachodniej części wsi, po północnej stronie drogi na Wołów. Ograniczony drogą wiejską i zabudowaniami, w tym zespołem kościelnym w części wschodniej. Część gospodarza oddzielona była od części parkowej budynkiem dworu, usytuowanym na wzniesieniu. Zespół nieregularnie usytuowany i rozproszony, podporządkowany ukształtowaniu terenu i naturalnym granicom.

c.d. w załączniku nr 2

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Październik 2022 r.

Małgorzata Korala